

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. _____ din _____

La nr. 07-1130 din 03.03.2022

**Ministerul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Legea nr.108/2016; Legea nr.174/2017; Legea nr.160/2011; Cod penal; Codul de procedură penală).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file.

Director

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7805 din 15.03.2022

la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Legea nr.108/2016; Legea nr.174/2017; Legea nr.160/2011; Cod penal; Codul de procedură penală)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Autorul a prezentat așizele autorităților responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitivat al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei

anticorupție.

Proiectul însoțit de nota informativă și analiza impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător, se regăsește pe pagina web oficială a autorului și portalul particip.gov.md, după cum urmează: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8677>. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate parțial rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de cadrul normativ citat supra.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, finalitățile scontate ale acestuia sunt:

- crearea cadrului legislativ necesar pentru a asigura gestionarea eficace și intervenția promptă a autorităților de resort la prevenirea declanșării și gestionarea situației excepționale în sectorul gazelor naturale;
- transpunerea în legislația națională a Regulamentului UE nr.1227/2011 din 25 octombrie 2011 și Regulamentului UE nr.2017/460 din martie 2017;
- soluționarea unor probleme identificate pe parcursul implementării Legii cu privire la gazele naturale, inclusiv extinderea atribuțiilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) în sensul elaborării și aprobării actelor normative necesare pentru a asigura implementarea corespunzătoare a actelor obligatorii la nivelul Tratatului Comunității Energetice, introducerea activității de "trading", clarificarea statutului GNCV.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesul public, prin eficientizarea mecanismelor de gestionare gestionare a situației excepționale în sectorul gazelor naturale.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea autorului* proiectului actului normativ (Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR));
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ (i)identificarea unor deficiențe ale cadrului normativ în procesul de gestionare a situației excepționale în sectorul gazelor naturale; ii) existența unui set de amendamente pregătite anterior pentru promovare de către MIDR, cu asistența tehnică acordată de Banca Europeană pentru Construcții și Dezvoltare, ce vizează modificarea și completarea Legii cu privire la gazele naturale);*
- *principalele prevederi* ale proiectului și evidențierea elementelor noi (*i*)responsabilizarea Guvernului

vis-à-vis de asigurarea securității energetice a statului, securitatea aprovizionării cu gaze naturale, ii) delimitarea atribuțiilor Comisei pentru Situații Excepționale și ANRE; iii) impunerea obligațiilor de serviciu public în legătură cu securitatea aprovizionării cu gaze naturale; iv) suspendarea licenței titularului care nu se conformează deciziilor Comisiei pentru situații excepționale/Agenției; v) monitorizarea respectării de către titularii de licențe a deciziilor Comisiei; etc.).

- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare* (ANRE urmează să revizuiască Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, precum și să elaboreze o serie de acte noi pentru a asigura implementarea corespunzătoare a Regulamentului UE nr.1227/2011 din 25 octombrie 2011).

Prin urmare, nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea parțială a exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Potrivit notei de argumentare a proiectului, implementarea acestuia necesită cheltuieli financiare care, potrivit autorului urmează a fi suportate de către ANRE. Cheltuielile în speță, vizează preponderent:

- crearea și ținerea Registrului participanților la piața angro a gazelor naturale;
- achiziționarea sistemelor electronice de supraveghere și control în timp real a tranzacțiilor și încadrarea personalului suplimentar al ANRE care va asigura realizarea atribuțiilor respective.

Totodată, apreciind prin prisma exigențelor de conținut statuate de Anexa nr.1 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017, se remarcă lipsa unei evaluări a cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ. Astfel, se recomandă autorului revizuirea și completarea notei de argumentare cu aspectele deficitare expuse supra.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului, în mare parte, este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 alin.(1) lit.a) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Totodată, se remarcă utilizarea unei formule ambigui "creșteri substanțiale de prețuri", care atribuie caracter echivoc reglementărilor privind mecanismul de compensare a creșterilor prețurilor (Art.11 pct.93 al proiectului). Carența în speță, a fost analizată minuțios în conținutul compartimentului III al prezentului raport de expertiză anticorupție, cu înaintarea recomandărilor de rigoare.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile propuse vizează activitatea entităților publice/agenților publici responsabili de i) investigația *tentativelor de manipulare* a pieței și nemijlocit *manipulărilor pe piață ii)* gestionarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale *iii)* implementarea mecanismului de compensare a creșterii prețurilor (Guvern, ANRE, Consiliul Concurenței).

Analiza prevederilor propuse, denotă unele carențe, care pot determina disfuncționalitatea proceselor administrative reglementate și riscuri de corupție aferente proceselor reglementate. Deficiențele în speță, au fost analizate în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție, cu înaintarea recomandărilor de rigoare.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art.I, pct.14, 58

Articol I. Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 415), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

14. La articolul 14, După alin. (3), se completează cu alin. (3¹), care va avea următorul cuprins:

"(3¹) Pentru a obține licență pentru desfășurarea activității de trading, persoanele prevăzute la alin.(1) trebuie:

a) să fie înregistrate în Republica Moldova și să prezinte document confirmativ în acest sens;

b) să prezinte situația financiară pentru anul precedent, în cazul persoanei juridice care activează, sau extras din contul bancar, în cazul inițierii afacerii."

58. După denumirea Capitolului XII, se completează cu un articol nou – articolul 84² în următoarea redacție:

„Articolul 84². Activitatea de trading

[...] (5) Traderul este obligat să mențină resursele financiare necesare participării pe piața angro a gazelor naturale.

Obiectii:

Prevederile citate supra, reglementează ambiguu condițiile ce urmează a fi întrunite în mod obligatoriu de către persoanele care solicită licența de *trader*. Prezentarea situațiilor financiare sau a extrasului de către solicitant, impune necesitatea aprecierii de către entitatea de licențiere a indicatorilor ce caracterizează situația patrimonială și financiară, existența și fluxul capitalului propriu și al mijloacelor bănești ale entității pe o perioadă de gestiune.

Carența în speță, denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă stabilite conform prevederilor cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017 ce vizează stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice și art.4 lit.a) al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235-XVI din 20 iulie 2006. Totodată, deficiența prenotată, poate determina interpretarea tendențioasă a aspectelor ce vizează quantumul resurselor financiare disponibile și riscuri de corupție aferente aprecierii de către entitatea de licențiere/agentul public responsabil a întrunirii condițiilor de licențiere de către solicitant.

Analizând prin prisma cadrul juridic de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător, se menționează faptul că datele din documentele și informațiile depuse pentru obținerea sau prelungirea licenței (Cererea/declarația), sunt verificate de către autoritatea de licențiere fără implicarea solicitantului. Astfel, toate condițiile, cerințele de formă și de conținut, drepturile și obligațiile materiale și procedurale cu privire la solicitarea, eliberarea, deținerea și retragerea licențelor în mod indispensabil se reglementează clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc și riscuri aferente interpretării abuzive a acestor aspecte de către entitatea de licențiere/agentul public responsabil de implementarea nemijlocită a normei/persoana care are/susține că are influență asupra acestuia.

Recomandări:

Reglementarea clară a resurselor financiare de care trebuie să dispună solicitantul/traderul.

Factori de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - influențare necorespunzătoare
 - nerespectare a regimului cadourilor
 - trafic de influență
- Legalizarea actelor de:
 - depășire a atribuțiilor de serviciu
 - abuz de serviciu

- 2 -

Art.I, pct.18, 56, 72, 87; Art.II, pct.93

18.Articolul 18 se modifică după cum urmează: "Articolul 18.Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale

[...] (3) În cazul în care operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare nu înlătură încălcările respective în termenele stabilite de Agenție, autoritatea de reglementare este în drept să inițieze procedura de suspendare a licenței pentru activitatea respectivă în conformitate cu prezenta Lege și să aplice sancțiunea financiară stabilită la art. 113 din prezenta Lege, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică."

72. După articolul 97, se completează cu o nouă secțiune – Secțiunea 2, care va avea următorul cuprins:

„Secțiunea 2. Prevederi specifice privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale. Monitorizarea pieței gazelor naturale.

Articolul 97⁶. Atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor privind nerespectarea sau încălcarea prevederilor art. 97¹- 97⁴

(1) Agenția este în drept să inițieze investigații din oficiu sau la recepționarea unei cereri, în cazul în care constată existența unor circumstanțe care indică faptul că o persoană încalcă sau nu respectă prevederile art. 97¹ - 97⁴.

87. După articolul (113) se completează cu două articole noi – articolul 113¹ și articolul 113² în următoarea redacție:

„Articolul 113¹. Sancțiuni pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale

(1) Pentru nerespectarea sau încălcarea obligațiilor, stabilite la art. 97¹ – 97⁴ din prezenta lege, Agenția este în drept să aplice, cumulativ sau separat, următoarele sancțiuni:

Art. II. Legea cu privire la energetică, nr. 174/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 620), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

93. După articolul 14 se introduce un articol nou, articolul 14¹, care va avea următorul cuprins:

„Articolul 14¹. Atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor

(1) Agenția este în drept să inițieze investigații din oficiu sau la recepționarea unei reclamații în cazul în care constată existența unor circumstanțe care indică faptul că o persoană încalcă sau nu respectă cerințele stabilite în prezenta lege sau în legile sectoriale.

56. După articolul 84 se completează cu un articol nou – articolul 84¹ în următoarea redacție:

„Articolul 84¹. Protecția consumatorilor casnici în cazul condițiilor defavorabile pe piața gazelor naturale

(1) În cazul în care pe piața gazelor naturale se înregistrează creșteri substanțiale de prețuri, fapt care pune în pericol activitatea consumatorilor casnici, Guvernul poate compensa parțial sau total creșterea de prețuri reglementate, pe o perioadă determinată de timp.

Obiecții:

Determinarea competenței agentului public/entității publice, prin utilizarea sintagmei „este în drept”, „poate”, este o modalitate coruptibilă de determinare a competenței funcționale, or aceasta determină discreția agentului public/entității publice, care apare în cazul utilizării unor asemenea determinări permissive ale competențelor lor, care urmau a fi stabilite de o manieră imperativă. Această discreție poate fi folosită în mod abuziv de către agentului public pentru a nu-și executa obligațiile sale legale tocmai în virtutea caracterului permisiv al formulării competențelor sale.

Riscul de coruptibilitate al acestor norme poate fi amplificat de reglementarea lacunară/ambiguă a criteriilor ce permit delimitarea clară a cazurilor în care agentul public/entitatea publică „este în drept”/„poate” să exercite o anumită atribuție și a cazurilor când acesta este în drept să nu-și realizeze atribuția în speță.

Totodată, se remarcă utilizarea unei sintagme ambigue “creșteri substanțiale de prețuri”, care atribuie caracter echivoc reglementărilor privind mecanismul de compensare a creșterilor prețurilor și denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.54 alin.(1) lit.a) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Carența în speță, poate determina precondiții pentru interpretarea subiectivă de către entitatea publică/agentul public responsabil de implementarea normei a creșterilor de prețuri înregistrate (în dependență de interesul responsabililor de implementare și control al aplicării).

Deficiența prenotată, poate condiționa interpretarea restrictivă a normei și eludarea implementării mecanismului de compensare a creșterii prețurilor de către entitatea publică responsabilă/factorii de decizie responsabili.

Recomandări:

La Art.I, pct.18, 72, 87; Art.II, pct.93

Substituirea sintagmelor „este în drept să aplice”, „este în drept să inițieze” cu cuvintele „aplică” sau „inițiază”.

Excluderea cuvântului „poate” din context Art.I, pct.56.

Subsidiar, întru asigurarea implementării unui mecanism eficient de compensare a creșterilor prețurilor, care va contribui la respectarea și promovarea continuă a interesului public (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), se recomandă reglementarea unui plafon minim al creșterilor de prețuri înregistrate, care obligă autoritatea de a iniția mecanismul în speță.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație

Riscuri de corupție:

- Generale

- 3 -

Art.I, pct.28, 36

28.La articolul 34, La alin. (4), lit. a) se modifică după cum urmează:

”a) agentul de conformitate nu poate deține nici o altă funcție, responsabilitate profesională, interes sau nu poate fi în relație de afaceri, de ordin direct sau indirect, cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală, cu vreo întreprindere a acesteia, cu asociații care detin pachetul de control sau cu fondatorii acesteia”;

36.La articolul 45, la alineatul (3), - lit. a) se modifică după cum urmează:

”a) agentul de conformitate nu poate deține nici o altă funcție, responsabilitate profesională, interes sau nu poate fi în relație de afaceri, de ordin direct sau indirect, cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală, cu vreo întreprindere a acesteia, cu asociații majoritari sau cu fondatorii acesteia”;

Obiecții:

Prevederile citate supra, operează cu terminologie neuniformă întru reglementarea regimului juridic al incompatibilităților/restricțiilor în exercitarea funcției aplicabile subiectului vizat (agentul de conformitate). Utilizarea termenilor diferiți, cu referință la același fenomen/recurgerea la sinonime pentru a desemna același fenomen, poate determina practici vicioase de interpretare a sensului normei (tratarea ca fenomene diferite a aceluiași fenomen, tratarea ca același fenomen a fenomenelor distincte din motivul confundării a două noțiuni diferite în textul reglementării).

Deficiența prenotată, denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă stabilite de prevederile art.54 alin.(1) lit.c)-d) alin.(4)-(5) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017, poate submina gradul de respectare a regimului juridic al incompatibilităților/restricțiilor și compromiterea climatului de integritate.

Recomandări:

Uniformizarea terminologiei utilizate.

Factori de risc:

- Utilizarea neuniformă a termenilor

Riscuri de corupție:

- Generale

Art.I, pct.82

82.După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108¹ și articolul 108² în următoarea redacție: *Articolul 108². Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor*

„Articolul 108². Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor

(1) Guvernul poate stabili o obligație de serviciu public pentru un trader de gaze naturale sau pentru un furnizor de gaze naturale care să asigure stocarea gazelor naturale în conformitate cu Art.11 alin.(2) litera c), cu asigurarea resurselor financiare necesare. [...]”

Obiecții:

Prevederile precitate, suplimentează spectrul de subiecți care pot exercita obligația de serviciu public (impusă în modul stabilit de către entitățile publice responsabile), cu o categorie distinctă – *traderul*.

Totodată, prevederile proiectului nu reglementează criteriile de selectare a subiectului în speță care va exercita obligația de serviciu public și procedurile administrative relevante în acest sens.

De reținut sunt prevederile pct.21, 39, 41, 44 al Hotărârii Curții Constituționale nr.39 din 21 decembrie 2021, potrivit căroră *pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și fără pasaje obscure. În special în materia penală, legislatorul trebuie să fie precis, clar și coerent, așa cum o impune principiul legalității incriminării și a pedepsei, garantat de articolul 22 din Constituție și de articolul 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (DCC nr.49 din 31 mai 2018, § 30; DCC nr.9 din 23 ianuarie 2019, § 15; DCC nr.24 din 16 februarie 2021, § 19).*

39. [...] Curtea notează că și articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, clare și previzibile.

41. La rândul ei, condiția clarității și a previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 47).

44. De asemenea, pentru ca legea să îndeplinească cerința previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (Sissanis v. România, 25 ianuarie 2007, § 66). O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității.

Reglementarea lacunară sau confuză a aspectelor prenotate, periclitează climatul de integritate instituțională și poate determina exercitarea discreționară de către entitatea publică/agentul public responsabil/subiecții care au/susțin că au influență asupra acestora, a prerogativei de a dezvolta și aplica reguli procedurale/criterii de selectare a candidaților, convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public și riscuri de corupție aferente procesului reglementat (selectării traderului).

Subsidiar, deficiența delimitată supra, poate obstructiona investigarea eventualelor acțiuni abuzive săvârșite de către agentul public în contextul delimitării și desemnării subiectului responsabil de executarea obligației de serviciu public.

Recomandări:

Operarea amendamentelor propuse, poate eficientiza mecanismul de gestionare a situațiilor excepționale pe piața gazelor naturale și asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale, doar în condițiile reglementării exhaustive în cadrul normativ primar a criteriilor de selectare a subiectului care va exercita obligația de serviciu public și procedurile administrative relevante în acest sens.

<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - trafic de influență - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism
--	---

IV. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative a proiectului, finalitățile scontate ale acestuia sunt:

- crearea cadrului legislativ necesar pentru a asigura gestionarea eficace și intervenția promptă a autorităților de resort la prevenirea declanșării și gestionarea situației excepționale în sectorul gazelor naturale;
 - transpunerea în legislația națională a Regulamentului UE nr.1227/2011 din 25 octombrie 2011 și Regulamentului UE nr.2017/460 din martie 2017;
 - soluționarea unor probleme identificate pe parcursul implementării Legii cu privire la gazele naturale, inclusiv extinderea atribuțiilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) în sensul elaborării și aprobării actelor normative necesare pentru a asigura implementarea corespunzătoare a actelor obligatorii la nivelul Tratatului Comunității Energetice, introducerea activității de "trading", clarificarea statutului GNCV.
- În procesul de promovare a proiectului, s-au respectat parțial rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de cadrul normativ pertinent. Nota informativă aferentă proiectului a fost întocmită cu întrunirea parțială a exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017 și rigorilor de conținut stabilite în Anexa nr.2 la Legea prenotată.

Prevederile propuse vizează activitatea entităților publice/agenților publici responsabili de i) investigația *tentativelor de manipulare* a pieței și nemijlocit *manipulărilor pe piață* ii) gestionarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale iii) implementarea mecanismului de compensare a creșterii prețurilor (Guvern, ANRE, Consiliul Concurenței, Comisia pentru situații excepționale). Analiza prevederilor propuse, denotă unele carențe, care pot determina disfuncționalitatea proceselor reglementate și riscuri de corupție aferente proceselor reglementate.

În contextul celor evidențiate supra, se recomandă autorului revizuirea proiectului prin prisma recomandărilor stipulate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

15.03.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina CHISTOL, Inspector superior